נסכי רחלה בבמה (א) ופשטינא ליה מתני' גרי משמש נסכי צאן של גדולים ושל קטנים של זכרים ושל נקבות חוץ משל אילים: **מתני'** כל קרבנות הצבור אין בהן סמיכה חוץ מן הפר הבא על כל המצות ושעיר המשתלח רבי שמעון אומר אף שעיר עבודת כוכבים. כל קרבנות היחיד טעונין סמיכה חוץ מן הבכור והמעשר והפסח. והיורש סומך ומביא נסכים ומימר: **גמ'** ת"ר כל קרבנות הצבור אין בהן סמיכה חוץ מפר הבא על כל המצות ושעירי עבודת כוכבים דברי רבי שמעון רבי יהודה אומר שעירי עבודת כוכבים אין בהן סמיכה ואת מי אביא תחתיהם שעיר המשתלח לא סגיא דלא מעייל אמר רבינא גמירי שתי סמיכות בצבור אמר לו רבי שמעון והלא אין סמיכה אלא בבעלים וזה אהרן ובניו סומכין בו אמר לו אף זה אהרן ובניו מתכפרין בו א"ד דמיה ואזדו לטעמייהו דתניא וכפר את מקדש הקדש זה לפני ולפנים ואת אהל מועד זה היכל מזבח כמשמעו יכפר אלו העזרות כהנים כמשמעו על כל עם הקהל אלו ישראל יכפר אלו הלוים הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשתלח (א) דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר כשם שדם שעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל על טומאת מקדש וקדשיו כך דם הפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו (ב) כשם שוידוי של שעיר המשתלח מכפר על ישראל בשאר עבירות כך וידוי של פר מכפר על הכהנים בשאר עבירות ור' שמעון הא אי הושוו אין הושוו דבני כפרה נינהו מיהו כל חד וחד מכפר גברא בתפשיה לרבי יהודה טומאת מקדש וקדשיו ישראל מכפרי בדם שעיר הנעשה בפנים וכהנים בפר של אהרן בשאר עבירות אלו ואלו מכפרי בוידוי שעיר המשתלח לרבי שמעון בשאר עבירות נמי כהנים בוידוי דפר מתכפרי כדקתני (ג) אחד ישראל ואחד כהנים ואחד כהן משוח מה בין ישראל לכהנים ולכהן משוח אלא שדם הפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו [זו דברי ר' יהודה] ר' שמעון אומר כשם שדם השעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל כך דם הפר מכפר על הכהנים כשם שוידויו של שעיר המשתלח מכפר על ישראל כך וידויו של פר מכפר על הכהנים ת"ר (ו) וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר פר טעון סמיכה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר פר טעון סמיכה בזקנים ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה בזקנים אלא באהרן ורמינהו הוא טעון סמיכה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה דברי ר' יהודה ר"ש אומר הוא טעון סמיכה באהרן ואין

רש"י

נסכי רחלה בבמה · אין היא צריכה, שהיה רוצה לנסותו אם היה מפריש בין זכר לנקבה · ע"א בין רחלה לכבשה ואמרינן ליה מתני' היא במסכת שקלים ארבע חותמות היו במקדש שעל זכר גדי חותם גדי משמש נסכי צאן שמאלתו חותם שכתוב עליו גדי היו לוקחין נסכים לקרבן צאן בין גדולים בין קטנים בין זכרים בין נקבות דהיינו נמי לכבשה ורחלה דכולן נסכיהן שוין חוץ משל אילים שלא היו [illegible] נסכי אילים ולפי [illegible] (ג) שוין לנסכין דהני דהכבש היה שמן רביעית ההין לעשרון אחד מי שהיה מבקש נסכים הלך אצל יוחנן הממונה על החותמות ונותן לו מעות על נסכיו ונותן לו חותם והולך אצל אחיה הממונה על היין ונותן לו חותם והוא נותן לו נסכים: **מתני'** היורש סומך · על קרבן אביו לאחר מיתת אביו: ומביא נסכים · שהיה אביו חייב להביא עם הזבח: ומימר · יכול להמיר בקרבן אביו כאביו: **גמ'** והא · שעיר המשתלח אהרן ובניו סומכין בו ולא בעלים ולא הויא סמיכה: אמר לו רבי יהודה אף זה אהרן ובניו מתכפרים עם הצבור וסמיכה בבעלים היא: וכפר את מקדש הקדש וגו' · לאחר שגמר כל ההזאות והיה נוטל מדם הפר ומדם השעיר הנעשה בפנים ומכפר על טומאת מקדש וקדשיו שהיתה בו ידיעה בתחלה ואין בו ידיעה בסוף בין לפני ולפנים בין בהיכל בין בעזרות ומכפר דם השעיר על ישראל ודם הפר על הכהנים: כהנים ועם הקהל והלוים כולן · שכולן מתכפרין בשעיר המשתלח בשאר עבירות וכיון דמתכפרין בו הכהנים הויא סמיכה בבעלים: ור' שמעון אומר · אין הוידוי בכלל אמילת כוחך דכהם שמתכפרין בשעיר הנעשה בפנים וכו' אבל נבא לא אמילת כוחך דכהם שוידוי וכו': ורבי שמעון · דלאמר דאין הכהנים מתכפרין בשעיר המשתלח הא קתני ברייתא דהושוו כן כלומר שמתכפרין בשעיר: אמר לך אפי' הושוו דבני כפרה נינהו אבל כל חד וחד מכפר בדנפשיה · ישראל בדם השעיר והכהנים בדם הפר): אחד ישראל אחד כהן משיח ואחד כהנים · מתכפרין בשאר עבירות בשעיר המשתלח: מה בין ישראל לכהנים וכו' זו דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר וכו': פני רבנן וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר · דכתיב בפר העלם דבר של צבור וכו': ואין שעירי עבודת כוכבים טעונים סמיכה · וכו' סמיכות הן פר העלם דבר של צבור ופר הבא על כל (ד) המצות [דתנן מעילי עולי פר העלם דבר של צבור]: אלא באהרן · כלומר בכהן ואף על גב דכהנים לא עבדו [עבודת כוכבים] סומך הכהן על השעיר: שמי · וסמך אהרן וגו' השעיר החי (ויקרא טז): ואין

רש"י כת"י

משנ' היא · [במס' שקלים] דתנן [ארבע חותמות] היו במקדש [ועל אחד היה]כתוב גדי: נסכי צאן · זכרים ונקבות של גדולים ושל קטנים היה מביא בין גדול בין קטן בין זכרים ובין נקבה ולא [היה מביא מבינו] יין וסולת [אלא היה] שמן מעות [לגזבר] והיה נותן לו] גזבר חותם [שהיה כתוב] עליו גדי [ומוסר לממונה] על הסלתות והנסכים: א) דנסכיהן [לא] היו לאחר חותם[זה] שנידם אחרת [היה להם] אלמא דעגלי דקטני אנקבות דנקבות בין גדולות ובין קטנות מדה [אחת לכן]: מתני' פר הבא על כל המצות · עבירה מכל המצות כגון [עבודת] כו"ם שהוא מביא [מביאין] פר העלם דבר וסמיכה כתיב [ביה]: ושעיר עבו"ם · דכתיב בפרשה שלח לך וכי תשגו וגו': היורש סומך · אם הקדיש אביו קרבן עולה ושלמים ומת [סומך] היורש עליו: ומימר · אם המיר בבהמה אחרת תמורה הוא עליהן ומביא קרבנות כאילו המיר אביו: **גמ'** גמירי שתי סמיכות בצבור · הילכך לא סגי דלא מעייל: וזה · שעיר המשתלח: אהרן ובניו סומכים כדכתיב וסמך אהרן את שתי ידיו עלקרב) נמי פירקן ואינו בעלים שתי סמיכות של צבור: אף זה · שעיר המשתלח אהרן ובניו מתכפרים בו על שאר עבירות חוץ מטומאת מקדש וקדשיו: הושוו כולם · דאפילו בטומאה לרבי יהודה אהרן ובניו מתכפרין בשעיר המשתלח בשאר עבירות מחוץ מטומאת מקדש וקדשיו ובבעלים [היו] כגו' ולר' שמעון [אין] מתכפרין בו: וכפר את מקדש הקדש לאחר [שגמר] הזאות כפר [ושעיר של] יום הכפורים כתיב באחרי מות: זה לפני ולפנים · משעיר הנעשה [בפנים] ופר מכפרים על [טומאת] מקדש וקדשיו [שנכנס] לפני ולפנים: מזבח · שמכפרים על טומאה שנגע במזבח וכגון שהיתה לו ידיעה בתחלה בטומאה [ונעלם] ממנו טומאה זו או [העלם קדש] ונגע בו ושעיר הנעשה [בפנים מכפר] עד שיודע ויביא קרבן עולה ויורד [כדאמר] בשבועות: כהנים כמשמען · כהנים לוים וישראלים כולהו בהאי יכפר דכתיב "על הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר"[לומר דמכפר] בשעיר המשתלח אשאר עבירות דבטומאת מקדש וקדשיו ליכא למימר דמכפר דהא דם כפר מכפר על הכהנים [ודם] שעיר [הפנימי] על ישראל לדברי הכל כדאמר בפ"ק דשבועות: ר' שמעון אומר · בהאי שעיר [illegible]

[illegible]

רבינו גרשום

נסכי רחלה בבמה אין צריכה היה רוצה לנסותו אם היינו מפרישים בין גדולה לקטנה: ואמרי' ליה מתני' היא במס' שקלים ארבע חותמות היו במקדש וכתוב עליהן של זכר גדי כו' גדי משמש עם נסכי צאן בין גדולה בין קטנה בין זכרים בין נקבות נסכיהן שוה חוץ משל אילים מי שהוא מבקש נסכים הולך אצל יוחנן שהוא הי' ממונה על החותמות: ושעיר ע"ז דיליף מעיני מעיני מספר העלם דבר היינו פר הבא על כל המצות: א"ל ר' יהודה אף זה אהרן ובניו מתכפרין בו עם הצבור וסמיכה בבעלים היא: וכפר את מקדש הקדש זה היה אומר שגמר כל ההזאות היה נוטל מדם השעיר הנעשה בפנים ומדם הפר ומכפר על טומאת מקדש וקדשיו בין דלפני לפנים בין ההיכל בין העזרות כהנים והקהל והלוים הושוו שמתכפרים בשעיר המשתלח בשאר עבירות [illegible]

[illegible]

תוספות

וכפר את מקדש הקודש זה לפני ולפנים אהל מועד זה היכל מזבח כמשמעו · בפ"ק דשבועות (דף יג:) פירש בקונטרס דמיירי בטומאה שנכנס לפני ולפנים או בהיכל או במזבח ותימה דלא אשכחן דמכפר שעיר הנעשה בפנים אטומאה במזבח וכאן פירש בקונטרס דמיירי בטומאה שנכנס לפני ולפנים או נגע במזבח וקשה דלמאי בעי קרא הכא אלא חד וחד הא בפ"ב דשבועות (דף טז:) נפקא כרת בטומאה מחד קרא מדכתיב משכן ומקדש אם אינו ענין לטומאה שבחוץ תנהו ענין לטומאה שבפנים ושמא מאחר דנפקא לן הכא בטומאה דמתכפרין לא מיבעי לענין כרת אלא חד קרא ועוד קשה הא דתניא בפ"ק דשבועות (דף ז:) וכפר על הקדש מטומאות בני ישראל יש לי במנין אני להביא שלש טומאות טומאת עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים וקאמר רבי שמעון ממקומו הוא מוכרח הוא ליה למימר מהכא דעל כרחך בטומאת הקדש כתוב מדבר ועוד דבסוף הוציאו לו (יומא סא.) מייתי לה אמתני' בגמרא כהן יצא אחר ויחזור ויזה מתנה בפנים וכן בהיכל וכן במזבח הזהב משמע בהדיא דלענין האמום דריש רמוז על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב ושירי הדם על יסוד מזבח החיצון וקרי ליה למזבח החיצון עזרות לפי שהיה בעזרה דהיכא עזרת כהנים ועזרת ישראל דקחשיב שיה ליתשב מהגה שכינה ולמ"ד דשלש האלו כבר כתיבי ואפילו מיסכא דהדיק מוכלה בפרק ב' דשבועות (דף טו) אם כילה כיפר ואם לא כילה לא כיפר אילטריך הלי קרא דלא סימא הני מילי אהרן להכי כתב רחמנא וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא כדדרשינן בתורת כהנים וכתיב בתריה וכפר את מקדש הקודש: **הראשון** הכי לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשתלח · אבל בשעיר הנעשה בפנים לא הושוו דאין כהנים מתכפרים כדדרשינן בפ"ק דשבועות (דף יג:) דכתיב אשר לעם ולא שאמר ולוים במה מתכפרים או בשעיר הנעשה בפנים אשר לעם כתיב והיכא למתן דאמר בפרק הרוצע (חולין קלג.) לויים איקרו עם ואי בעבו של אהרן ביתו כתיב דהיינו כהנים ויש לומר דמתכפרין בשעיר הנעשה בפנים מאחר דכתיב יכפר אלו הלוים דאשמועינן קרא דמתכפרין: **ואין** שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה · ואיצטריך קרא למעוטי דלא תימא מפר העלם דבר של צבור דהו צבור והאי צבור הוא נמי משום דר' שמעון מרבי להו בסמוך מדכתיב (ויקרא ד) וסמך ידו על ראש השעיר ור' יהודה מוקי לה נשיא דעביד נחשון ואיפכא לא מסתברא ליה למימר דהאי ממעט שעיר נחשון והשעיר ירבה שעירי עבודת כוכבים משום דהשעיר דכתי' גבי נשיא הוא קלרבויי טפי נמי שעיר נשיא כמו שעיר דנחשון ולי נראה דלהכי ליכא למימר יא] חו למעט [שעיר] נחשון משום דלו אמרת בשלמא לרבות שעיר אלא לו אמרת למעט לשתוק קרא מיניה דקשה מדורות לא ילפינן כדאמר פ' כל המנחות באות מצה (לעיל דף נג.) גבי מנחת שמיני ללבונה:

שיטה מקובצת

א] בבמה ואמרינן ליה מתניתין היא גרי: ב] ואל הכהנים כמשמעו ואל: ג] בדנפשיה פירוש לרבי יהודה את הפר הוא מרבנן סבורא: ד] כדקתני [בשבועות]: ה] מקדש וקדשיו ר"ש אומר והשאר נמחק: ו] ת"ר פר טעון סמיכה פי' והשאר נמחק: ז] שוין נסכיו שוין לנסכין דהני שהשיל היה משון שלישית ההין לעשרון: ח] והוא לו מעות על: ט] דהדרש כולם שמתכפרים: י] הגר כדקתני בשבועות: יא] למימר איפכא (אי) משום דהאי אמרת בשלמא לרבות שעיר נחשון נינהו אלא כי ותיבות הו למעט שעיר נחשון שעיר ל"ש נמחק:

הגהות הב"ח

(א) גמ' בשעיר המשתלח בשאר עבירות דברי רבי יהודה: (ב) שם וכשם שוידוי וכו' ור' שמעון: (ג) רש"י ד"ה נסכי רחלה וכו' לפי שאין נסכין האילים שוין: (ד) ד"ה ואין שעירי עבודת כוכבים וכו' על כמלות ספיד ואח"כ פ"ה אלא באהרן כלומר בכהן כמו ספיד ואח"כ פ"ה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה באהרן דכתיב וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי אלא בזקנים דנמר מעילי מעילי מפר העלם [illegible]

עין משפט נר מצוה

מב א מיי' פ"ג מהל' מעשה"ק הלכה ד:
מג ב מיי' פ"ג שם הלכה י:
מד ג מיי' שם הל' ו:
מה ד מיי' שם הל' ה:
מו ה מיי' פ"ה מהלכות שגגות הלכה ה:

מסורת הש"ס

זכר לנקבה
צ"ל לפי שאין נסכיהן שוין ר"ק
שקלים פ"ה מ"ג
תוספתא פ"י
[תוספתא פרה פ"י]
[לעיל סב. פת.]
שבועות יג: חולין קלג. יומא סא.
ויקרא טז
צ"ל דמשום שכן מתכפרין כו' ר"ק
צ"ל ישראל בוידוי השעיר והכהנים בוידוי הפר ר"ק
צ"ל וכו' סמיכות הן פר העלם דבר כו' ר"ק
ר"ל הוא וכן לקמן צ"ל המצות
ר"ק
צ"ל ר"ש
צ"ל פירש
צ"ל סופה
[צ"ל יומא סב:]

נושא/מקנה
"כל קרבנות ציבור/יחיד"
באיזה קרבנות יש סמיכה

נושא
מח' ר' יהודה ור"ש אם הכהנים מתכפרים בשעיר המשתלח
ר' יהודה - כהנים מתכפרין בו
ר' שמעון - אין הכהנים מתכפרין בשעיר המשתלח

נושא
מח' ר' יהודה ור"ש בענין סמיכה על שעירי ע"ז

ויקרא טז:לג
וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר

[illegible]